

SZABOLCSI MIKLÓS
JÓZSEF ATTILA
ÉLETE ÉS PÁLYÁJA

FIATAL ÉLETEK INDULÓJA

József Attila pályakezdése

ÉRIK A FÉNY

1923-1927

KOSSUTH KIADÓ

Tartalom

A BEFEJEZETT ÉLETMŰ

Poszler György

A művek	I
A főmű	II
És az egyéniség.	VIII

FIATAL ÉLETEK INDULÓJA

József Attila pályakezdése

Bevezetés	11
I. A család	13
Az apa.	13
Az anya.	23
József Áron és Pócze Borbála	28
II. A gyermekkor.	30
A Ferencváros.	30
Első évek	36
Öcsöd	44
Újra Pesten. Az elemista: 1912–1914.	55
Az első világháború	70
A háború utolsó évében	91
1918–19.	101
Sötét ősz: 1919. augusztus–december	107
III. Helyét keresve, idegen környezetben	115
IV. Makói évek	130
Magyar kisváros a húszas évek elején	130
Az első tanév: 1920–21	136
A hatodikos diák: 1921–22	155
Kiszombori nyár.	179
1922 ősze: az első kötet felé	192
Ó Ady, a magyar Ugarra hull a hó...	202
Szeretném szépen felköszönteni Magános, árva, bús Juhász Gyulát...	218
Más mesterek	225
A Szépség Koldusa kötet.	234
Ifjú szegedi költők	249
V. „Már elhagyom e kis vidéki várost”	259
VI. Kitekintés és korkép	311
„Éjszaka van, mindig sötét éjszaka...”	311
Fiatalok indulása	345
„Parancsolj s enged az egész világ neked...”	377
Zárszó.	388

ÉRIK A FÉNY

József Attila élete és pályája 1923–1927

Bevezetés gyanánt: Megfáradt ember	393
I. Pályát keresve Budapest, 1923 őszétől 1924 őszéig	400
A Lovag utcában	400
Az érettségi	401
Menekülés Makóra	402
Budapesten, 1924 elején	404
A Lázadó Krisztus-per	406
1924 nyara – Válság	410
Baráti körben	413
Lányok, asszonyok	416
Gitta és Luca	417
II. A szegedi bölcsészhallgató 1924 őszétől 1925 tavaszáig	419
Szeged 1925-ben	419
A szegedi egyetem	421
Az elsőéves	422
Pénz, lakás	427
Szegedi szerelmek, szegedi barátok	428
A szegedi munkásmozgalomban	430
Pesti kirándulás. Bella	432
A második kötet	433
A Horger-ügy	435
1925 nyara. Kapcsolat az MSZMP-vel	439
III. A „köznyelv” Fiatalok kórusa 1923–1925-ben	442
Európa helyzete	442
Az európai irodalom fő áramlatai	445
Magyar irodalom, 1923–1925 – Általános helyzet	452
A negyvenévesek	456
A fiatalok szervezkedése	459
A fiatalok vezetői	463
Folyóirataik	469
József Attila három barátjának arcéle	483
Más fiatalok 1924-ben	505
A fiatalok mesterei	506
A fiatal költők szavai: Apokalipszis, Jóság, Magyarország, Emberség, Nagyváros	526
IV. József Attila költészete 1923 őszétől 1925 őszéig	534
Időbeli és stílusrétegek	534
A Nyugat-hang folytatása	535
Mikor az uccán...	538
„Csepp-versek”	540
Az expresszionizmus Európában	542
A magyar expresszionizmus történetéből	544
József Attila expresszionista versei: a Tanítások	555

Más expresszionista jellegű versek	564
Szimbolisztikus expresszionista versek.	574
Nem én kiáltok	579
Az anarcho-groteszk hang	583
A magyar népi hang	595
A szegényember-versek	597
Isten-versek	604
Tiszta szívvel	612
A szimbolisztikus, stilizáló hajlam	620
Az irodalmi konstruktivizmusról.	628
József Attila konstruktivista versei.	637
Az 1925. nyári szintéziskísérletek	646
Drámai kísérletek, prózai írások.	651
Két év mérlege	652
V. József Attila Bécsben	661
Indulás Bécsbe	661
Bécsi lakásai	661
Pénztelenség	664
A bécsi egyetemen	665
Politikai események és olvasmányok Bécsben.	668
Anarchisták között	670
Művészet és irodalom Bécsben	672
A bécsi magyar emigráció. A bécsi kávéházak	673
Bécsi barátok	675
Új publikálási alkalmak. Diogenes, Kassai Napló Vasárnapja. Levelek	693
Személyisége Bécsben	698
Politikai nézetei	702
Esztétikai nézetei	704
A bécsi időszak versei.	706
Az élet mint példa.	707
Ülni, állni, ölni, halni	710
Társkereső versek.	715
Népi hangú szerelmes versek.	722
Fiatal asszonyok éneke.	725
A groteszk hangú lázadás versei.	728
Magyarság-versek, forradalmi indulók	728
Szimbolikus játékok.	735
A „Szeretők” csoportja	736
Tárgyias pillanatképek dalban. Hangya	741
A bécsi időszakot összefoglaló versek	745
A hatvani nyár	756
VI. József Attila Párizsban	759
Útközben, bécsi napok	759
Franciaország és Párizs 1926–27-ben	759
Megérkezés Párizsba	762

József Attila hoteljei	764
Mindennapok, pénzügyek	766
Párizsi barátok	770
„Nőügyek”	774
Bajok otthon	776
Párizsi kávéházakban	777
Nyelvtanulás. Az egyetem	778
Mozgalmi tevékenysége. Union Anarchiste-Comuniste	780
Út az FKP magyar szekciója felé	787
Ismerkedés a francia költészettel	792
Az avantgarde mozgalmak mellett és ellen	797
A szürrealizmus	798
A magyar szürrealizmus	803
József Attila és a szürrealizmus	809
A L'Esprit Nouveau	810
Kapcsolata más francia lapokkal, irodalmárokkal	815
Egy nyár Cagnes sur Merben	816
A párizsi év mérlege. Esztétikai nézetei	821
A Párizsban írt versek	825
VII. A magyar irodalom változása a párizsi tartózkodás idején	844
A Láthatár	847
József Attila helye a kor magyar irodalmában	849
József Attila és az avantgarde	853
A hazatértek útjai. József Attila útja	858

FÜGGELÉK

Rövidítések jegyzéke	863
Jegyzetek	865
Fiatal életek indulója	865
Érik a fény	907
Irodalomjegyzék	966
Érik a fény	966
Névmutató	983
A versek betűrendes mutatója	997